

Käsikirja
Kirjasto tutuksi
-palveluun

2024

ALKUSANAT

Tämä käsikirja on suunnattu kirjaston henkilökunnalle, joka osallistuu Kirjasto tutuksi -palvelun järjestämiseen. Käsikirja on kehitetty ja pilotoitu Moninainen kirjasto: monikulttuurisen kirjastotyön kehittäminen -hankkeen aikana. Projekti toteutettiin Aluehallintoviraston myöntämällä rahoituksella. Kirjasto tutuksi -palvelun kehittäminen on myös palvelumuotoilun opinnäytetyön aiheena, jonka yhteydessä tämä käsikirja on toteutettu.

Kirjasto tutuksi -palvelu on osa Suomi tutuksi -palvelukokonaisuutta, jonka kohderyhmänä ovat kotoutumiskoulutuksessa olevat maahanmuuttajat. Suomi tutuksi -tapahtumien kautta koulutukseen osallistujat tutustuvat Turun kaupungin vapaa-ajan palveluihin ja samalla suomalaiseen kulttuuriin. Tapahtumissa opiskelijat saavat kulttuurisia elämyksiä, joiden parissa myös kielenopiskelusta tulee monipuolisempaa ja se tapahtuu luonnollisessa ympäristössä.

Tapahtumissa mukana ovat kaupungin tai kulttuurilaitoksen työntekijät, jotka opastavat opiskelijoita selkeällä suomella. Tarjonta on rakennettu niin, että opiskelija vierailee opiskelunsa aikana ainakin pääkirjastossa, Turun Filharmonisen orkesterin kenraaliharjoituksessa, Turun Kaupunginteatterissa sekä yhdessä tai kahdessa museossa ja yhdessä tai kahdessa Liikuntapalveluiden järjestämässä tilaisuudessa.

Kirjasto tutuksi -palvelun tavoitteena on tehdä kotoutumiskoulutukseen osallistuville maahanmuuttajille kirjastopalvelut tutuiksi.

Palvelu sisältää monipuolisia materiaaleja, kuten Tervetuloa kirjastoon -esitteen ja esitelmän kirjaston palveluista, kierroksen selkokielen tekstin, kirjastosanaston, malliviestit opettajille, palautekyselyn, kirjastosanaston sekä verkkomateriaaleja, kuten ohjevideoita. Käsikirja sisältää myös ohjeet saavutettavaan kohtaamiseen, jotka on hyvä ottaa huomioon kirjaston esittelyssä.

Kaikki materiaalit on pyritty tuottamaan selkeällä suomen kielellä.

SISÄLTÖ

1. Arvolupaus ja asiakaspolku
2. Kirjasto tutuksi -palvelun materiaalit
3. Lopuksi

Liitteet:

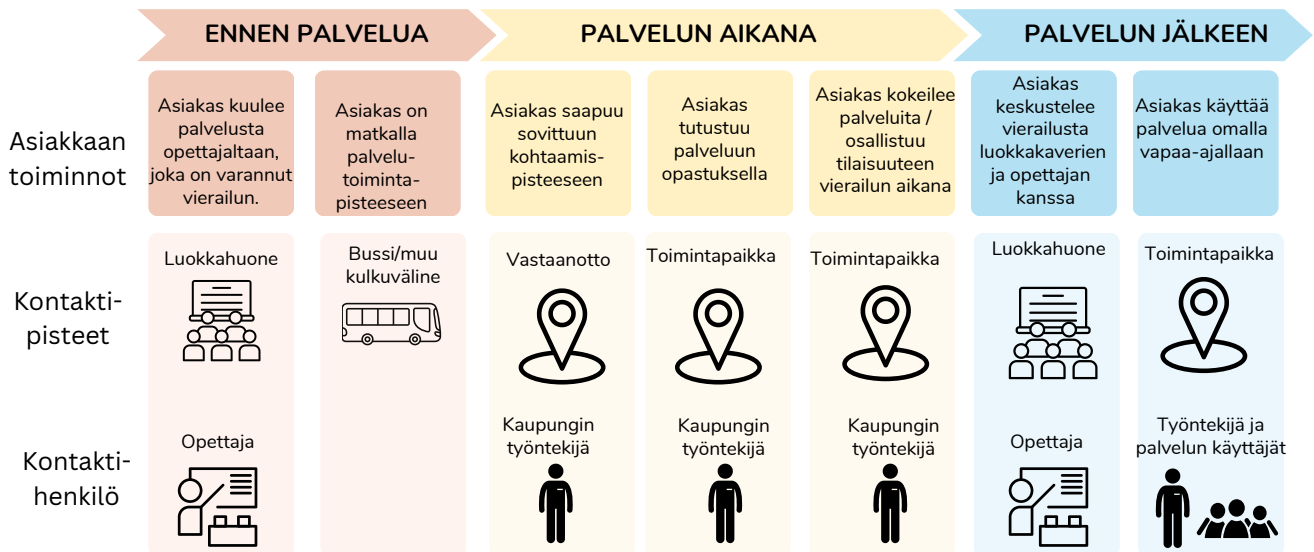
1. Tervetuloa kirjastoon -esitelmä kirjaston palveluista
2. Tervetuloa kirjastoon -esite kierrosta varten
3. Kierroksen selkokielen teksti
4. Malliviestit opettajille
5. Palautekysely
6. Kirjastosanasto
7. 10 ohjetta saavutettavaan kohtaamiseen

Arvolupaus on seuraava:

Kirjasto tutuksi -palvelun kautta tutustut monipuolisesti Turun kaupunginkirjastoon ja sen palveluihin: Saat tietää, että kirjasto tarjoaa ilmaisia palveluita, kuten mahdollisuuden lainata materiaaleja ja käyttää tiloja tai laitteita; toimii linkkinä suomen kieleen ja kulttuuriin sekä omaan kieleen; on paikka, johon on helppo tulla ja joka toimii kaupungin olohuoneena.

Asiakaspolku esittää Kirjasto tutuksi -palvelun kolme päävaihetta: ennen palvelua, palvelun aikana ja palvelun jälkeen (katso Kuva 1).

Kuva 1: Asiakaspolku

Vierailun vetäjät

Tämä vierailu on suunniteltu niin, että mukana on kaksi vetäjää, koska kierrosta varten yli 20 osallistujasta koostuva ryhmä on hyvä jakaa kahtia. Silloin varmistetaan, että kaikki palveluun osallistujat pystyvät seuraamaan kierrosta hyvin.

Ennen palvelua

Opettaja saa ilmoittautumislinkin monikulttuurisuuskoordinaattorilta ja ilmoittaa ryhmänsä vierailulle. Ilmoittautumisen jälkeen opettaja saa viestin, jossa annetaan tarkemmat ohjeet vierailua varten. Viestissä kerrotaan, että osallistujien on mahdollisuus saada itselleen kirjastokortti vierailun yhteydessä ja neuvotaan Lainaajatiedot-lomakkeen täyttämisessä. Kerrotaan myös Kirjasto tutuksi -soittolistasta, joka löytyy Turun kaupunginkirjaston Youtube-kanavalta ja josta ryhmä voi katsoa Tervetuloa kirjastoon -videon ennen vierailua (Liite 4: Malliviestit opettajille).

Palvelun aikana

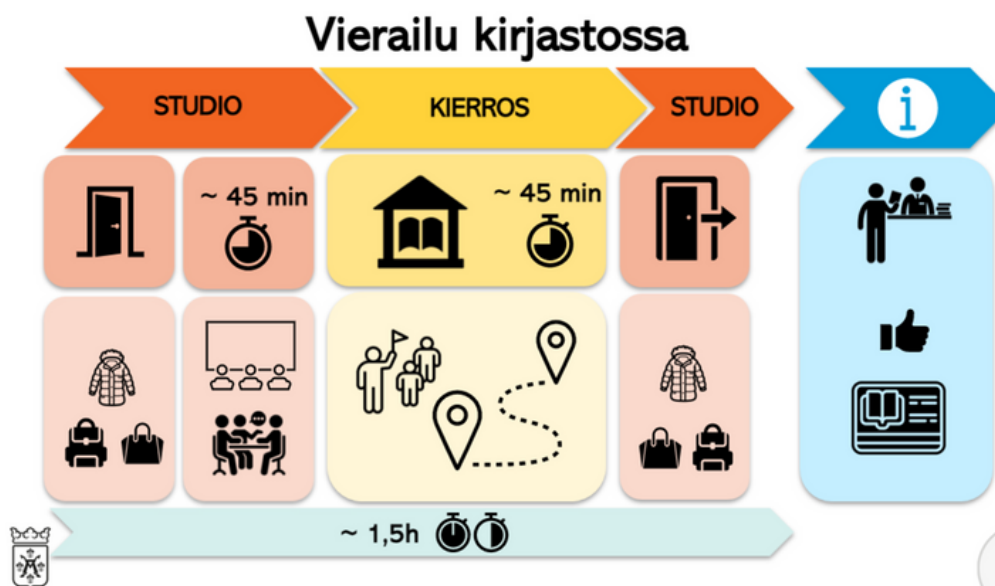
Kun ryhmäläiset ovat saapuneet kirjastoon, vierailun vetäjät vastaanottavat heidät kirjaston aulassa ja opastavat heidät Studioon tai vastaavaan tilaan, jossa pidetään vierailun ensimmäinen osio eli johdanto kirjastoon ja sen palveluihin. Ensin kerrotaan, että takit ja muut tavarat voi jättää tilaan vierailun ajaksi. Sen jälkeen vierailun vetäjät esittäytyvät ja esitys voi alkaa. Johdannon tukena on Power Point -esitelmä (Liite 2: Tervetuloa kirjastoon -esitelmä kirjaston palveluista), jonka alussa selitetään vierailun kulkua (Kuva 2).

Esityksen pitäjä puhuu hitaasti ja selkeällä suomen kielellä. Hän pyrkii käyttämään eleitä, jotka helpottavat esitelmän seuraamista. Tilaisuus on myös vuorovaikutuksellinen, sillä vetäjä esittää kysymyksiä ja vastaa osallistujien kysymyksiin.

Kun aiheena on kirjastokortti ja lainaajalomakkeen täyttäminen, vetäjät keräävät lomakkeet ja tarkistavat myös, onko ne täytetty oikein ja onko kaikilla kuvallinen henkilökortti mukana (kuva kortista ei kelpaa). Sen jälkeen toinen vetäjä vie lomakkeet vastaanottoon, jotta asiakaspalvelijat voivat tehdä kirjastokortteja. Johdanto jatkuu. Riippuen ryhmän tasosta, Studio-osion aikana tutustutaan myös verkkokirjastoon tehtävien avulla (osallistujat käyttävät joko omia puhelimia tai vetäjien tuomia iPadeja).

Johdannon jälkeen on aika lähteä kierrokselle. Ryhmä jaetaan kahtia, sillä pienessä ryhmässä on helpompi seurata kierroksen vetäjää ja tutustua paikkoihin. Ennen lähtöä jaetaan Tervetuloa kirjastoon -esite (Liite 2: Tervetuloa kirjastoon -esite), jossa on pääkirjaston pohjakuva osastoineen ja perustietoa kirjaston käytöstä. Kierroksen reitti vie osallistujat pääkirjaston eri osastoille. Kierroksen vetäjällä on mukana kansio, josta näytetään osastojen nimet kuvakkeineen (Liite 3: Kierroksen selkokielineen teksti). Kansiossa on myös selkokielineen teksti, jota vetäjä voi käyttää tarvittaessa. Saaga-, Stoori- ja Kirjallisuus ja taiteet- osastoilla näytetään monikielisen kokoelman sekä selkokielisten kirjojen paikat. Tieto-osastolla näytetään, mistä löytyvät suomen kielen oppikirjat ja sanakirjat. Korostetaan myös sitä, että kaikki palvelut ovat ilmaisia ja aina voi kysyä apua henkilökunnalta. Kierroksen jälkeen osallistujat palaavat Studio-tilaan, josta he hakevat tavaransa. Kierroksen vetäjät hyvästelevät heidät ja ryhmä opastetaan hakemaan kirjastokortteja vastaanotosta.

Kuva 2: Kirjasto tutuksi -vierailun vaiheet

Vierailun jälkeen

Vierailun jälkeen koordinaattori lähettää opettajalle viestin, jossa pyydetään sekä opettajaa että osallistujia antamaan palautetta vierailusta (Liite 5: Palautekysely). Viestissä kerrotaan myös, että Turun kaupunginkirjaston Youtube-kanavalta löytyy Kirjasto tutuksi -soittolista opastusvideoineen. Sieltä löytyy myös muita materiaaleja, joita voi käyttää opetuksen yhteydessä (Liite 4: Malliviestit opettajille).

Kirjasto tutuksi -palvelua varten on suunniteltu ja toteutettu seuraavat materiaalit:

- Esitelmä kirjaston palveluista (liitteenä)
- [Kirjasto tutuksi](#) -videosarja, joka sisältää ohjeita kirjaston käyttöön (myös pdf-tiedostona)
- [Tervetuloa kirjastoon](#) -esittelyvideo, joka sisältyy Kirjasto tutuksi -videosarjaan
- Tervetuloa kirjastoon -esite kierrosta varten (liitteenä)
- [Kirjasto eri kielillä](#) -sivusto, josta löytyy tietoa erikielisestä ja selkokielisestä aineistosta, tietoa Monikielisestä ja Venäjänkielisestä kirjastosta sekä tietoa suomen kielen opiskelumateriaaleista.
- Malliviestit opettajille ja palautekyselylomake (liitteenä)
- Palautekysely (liitteenä)
- Kirjastosanasto (liitteenä), joka löytyy Kirjasto tutuksi -soittolistan yhteydestä. Sanastoon voi tutustua ennen vierailua tai sen jälkeen, opettajan johdolla tai itsenäisesti.
- [10 ohjetta saavutettavaan kohtaamiseen](#): esimerkkinä kirjaston esittely aikuisille S2-oppijoille -ohjevideo sekä tiivistelmä tekstiversiona (liitteenä)

Kirjasto tutuksi -palvelun käyttäjät voivat tutustua kirjastopalveluihin ohjevideoiden avulla. Kaikki videot löytyvät Turun kaupunginkirjaston Youtube-kanavan Kirjasto tutuksi -soittolistasta.

[Näin käytät Vaski-verkkokirjastoa](#) -ohjevideossa esitellään Vaski-kirjastojen verkkokirjastoa ja opastetaan sen käyttöön (kirjautuminen, lainojen uusiminen ja varauksen tekeminen).

[Näin haet materiaaleja verkkokirjastossa](#) -ohjevideossa opastetaan tiedonhakuun verkkokirjastosta (hakusanojen käyttö, haun rajaaminen, materiaalien haku eri kielillä) .

[Näin käytät e-aineistoa](#) -ohjevideossa esitellään Vaski-kirjastojen e-aineistoa eli elektronista aineistoa ja opastetaan sen käyttöön (e-kirjat, e-lehdet ja e-musiikki).

Sen lisäksi vierailun jälkeen opettajille lähetettävässä viestissä annetaan linkki [Pajan](#) laitteiden opastusvideot -soittolistaan.

3 LOPPUSANAT

Käsikirjan tavoitteena on ollut esitellä Kirjasto tutuksi -palvelua materiaaleineen ja ohjeineen. Keskeisenä asiana on ollut monipuolisten ja saavutettavien materiaalien kehittäminen asiakaslähtöisesti.

Kehittämisvaiheen aikana vierailun vetäjät havainnoivat käyttäjien esitelmän ja kierroksen seuraamista, kysyivät palautetta sekä keskustelivat keskenään siitä, miten palvelua voisi vielä kehittää. On tärkeää muistaa, että palvelun sisältö on pyrittävä räätälöimään ryhmän tarpeiden mukaan. Opettajalta voi saada perustiedot ryhmäläisten kielitasosta ja kieli- sekä koulutustaustasta. Yhteistyö opettajien kanssa on tästä syystä olennaista.

Toivottavasti kirjasta on hyötyä sen käyttäjille.

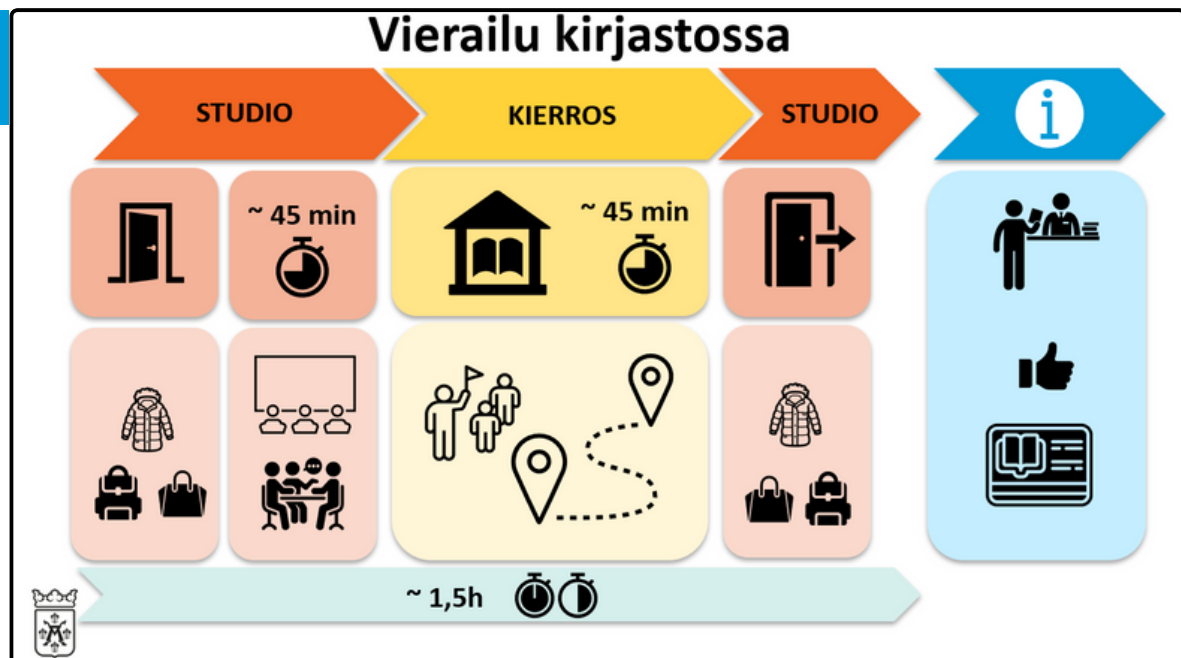

1

2

3

Kirjasto

- Se on kaikille avoin paikka.
- Kaikki voivat käyttää kirjastoa: lapset, nuoret ja aikuiset.
- Se on ilmainen, sinä et tarvitse rahaa.
- Sinä et tarvitse kirjastokorttia, kun tulet kirjastoon.

4

Kirjasto on kaikille asukkaille tarkoitettu maksuton palvelu.

Biblioteket finns till för alla invånare och är gratis att använda. (ruotsi) The library is a free-of-charge service meant for all residents. (englanti)

Maktabaddu waa adeeg bilaash ah oo loogu talagalay dhammaan deeganayaasha.(somali) Библиотека надає безкоштовні послуги для всіх мешканців. (ukraina)

المكتبة العامة عبارة عن خدمة مجانية متاحة لجميع السكان. (arabia)

کتابخانه یکی از خدمات رایگان برای تمامی ساکنان است. (farsi/persia)

په‌رتوو‌کخانه خزمه‌تگوزارییه‌کی بییه‌رامبه‌ره بو (kurdi /sorani)

图书馆免费向所有居民开放。 (kiina)

Thư viện là dịch vụ miễn phí dành cho mọi cư dân. (vietnam)

Biblioteka to bezpłatna usługa skierowana do wszystkich mieszkańców. (puola)

ห้องสมุดให้บริการฟรีสำหรับผู้อยู่อาศัยทั้งหมด ในห้องสมุด คุณสามารถ (thai)

کتابتون د ټولو اوسېدونکو لپاره وړیا دی. (pashto)

Tout les residents peuvent utiliser la bibliothèque gratuitement. (ranska)

Все имеют право пользоваться услугами библиотеки. Услуги библиотеки предоставляются бесплатно. (venäjä)

5

Turun kirjastot

- pääkirjasto
- 10 lähikirjastoa:
 - Aunela, Ilpoinen, Varissuo, Runosmäki, Hirvensalo, Nummi-Halinen, Yli-Maaria, Vasaramäki, Pansio, Paattinen
- 2 kirjastoautoa

pääkirjasto

lähikirjasto

Kuva: Joel Karlsson

kirjastoauto

6

Turun pääkirjaston aukioloajat

- Turun pääkirjasto on auki joka päivä.
 - Maanantai-perjantai **9.00-20.00**
 - Lauantai-sunnuntai **11.00-17.00**
- Juhlapäivinä kirjasto on kiinni, esimerkiksi pääsiäisenä.

Kuva: Veera Tulla

7

Kirjastossa voit tehdä paljon asioita. Voit...

lukea tai opiskella

käyttää tietokonetta ja internetiä

tavata kavereita

harrastaa

lainata kirjoja ja muita materiaaleja

osallistua tapahtumiin

käyttää kopiokonetta ja tulostaa

8

kirjoja

aikakauslehtiä

Pelejä: lautapelejä ja konsolipelejä

nuotteja

E-aineisto: e-kirjoja, e-lehtiä, musiikkia ja verkkokursseja

musiikkia

elokuvia

soittimia

9

Kirjat

romaani

tietokirja

runokirja

sarjakuva

lasten kirja

selkokirja

oppikirja

sanakirja

äänikirja

e-kirja

10

Kirjastokortti

- Jos haluat lainata kirjoja ja muuta aineistoa, tarvitset **kirjastokortin**.
- Kirjastokortti on **ilmainen**.
- Myös lainaaminen on **ilmaista**.
- Voit lainata niin paljon kirjoja kuin haluat.

kirjastokortti

11

Kirjastokortti

- Jos haluat kirjastokortin, sinulla täytyy olla mukana **henkilöllisyystodistus** (passi, ajokortti tai henkilökortti).
- Kirjastokortin kanssa saat **pin-koodin** eli 4 numeroa, jotka voit itse valita.
- Tarvitset kirjastokortin ja **pin-koodin**, jos lainaat kirjoja lainausautomaatilla tai käytät tietokonetta kirjastossa.

12

Kirjastokortti

kirjastokortin tunnusluku

13

Lainaaminen ja palauttaminen

- Laina-aika on yleensä **4 viikkoa**.
- Lehdillä, elokuvilla, peleillä ja soittimilla laina-aika on **2 viikkoa**.
- Lainaaminen on ilmaista, mutta jos palautat lainaamasi kirjan myöhässä, sinun täytyy maksaa myöhästymismaksu.

14

Vaski-kirjastot

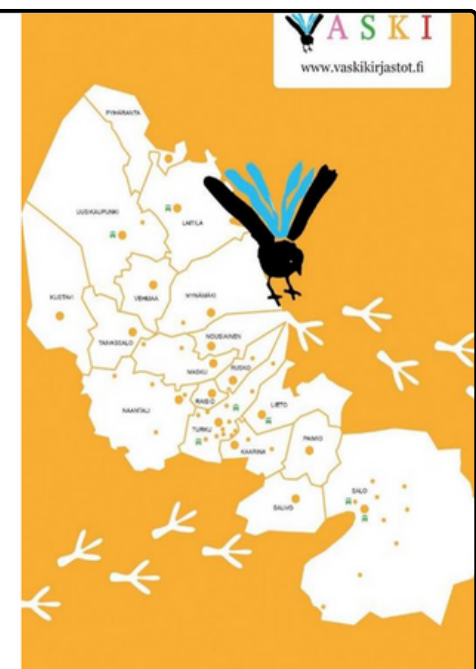
- Sama kirjastokortti käy monessa kunnassa:
- Turku, Kaarina, Kustavi, Laitila, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio,
- Pyhäranta, Raisio, Rusko, Salo, Sauvo, Taivassalo, Uusikaupunki, Vehmaa

15

Vaski-kirjastot

- Turku on osa Vaski-kirjastojen yhteinen palvelu Varsinais-Suomessa.
- Vaski-kirjastoilla on yhteinen **verkkokirjasto, kirjastokortti ja käytösäännöt**.
- Kun varaat kirjan tai muun materiaalin, voit valita, mistä Vaski-kirjastosta haluat hakea sen.
- Voit myös palauttaa lainat mihin tahansa Vaski-kirjastoon.

16

Kirjat ja lehdet eri kielillä

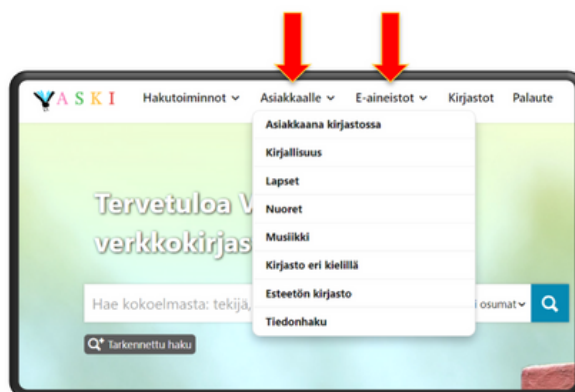
- Kirjastosta voit lainata kirjoja omalla kielelläsi.

17

Vaski-verkkokirjasto

- Verkkokirjastosta näet, mitä kirjoja, lehtiä ja muuta aineistoa kirjastoissa on > vaskikirjastot.fi.
- Siellä voit **varata** kirjoja ja **uusia** lainat.
- Jos haluat lukea kirjaston **e-kirjoja** ja **e-lehtiä** tai kuunnella **musiikkia** kotona, tarvitset kirjastokortin ja **pin**-koodin.
- **Kirjasto eri kielillä** -sivusto

18

E-aineisto

19

Omatoimikirjasto

- Osassa Turun lähikirjastoja on omatoimiaika.
- Silloin henkilökunta ei ole paikalla, mutta voit käyttää kirjastoa itsenäisesti.
- Omatoimiaikana pääset kirjastoon sisään **kirjastokortilla** ja **pin-koodilla**.

20

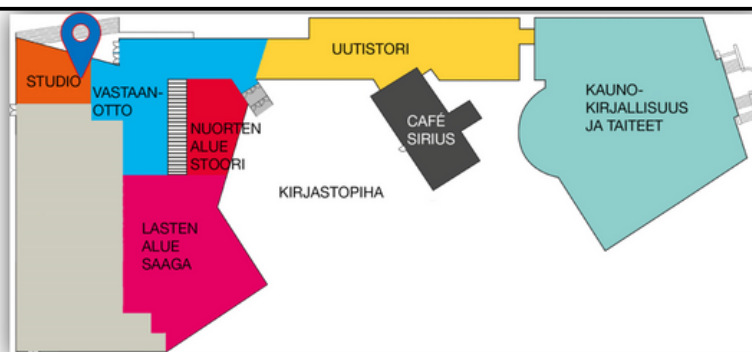
Tapahtumat kirjastossa ja muualla

- Kirjaston tapahtumat löydät kirjaston sivuilta:
<https://www.turku.fi/turun-kaupunginkirjasto>
- Turun tapahtumia löydät tapahtumakalenterista: <https://kalenteri.turku.fi/fi-FI>
- Monikulttuurinen uutiskirje

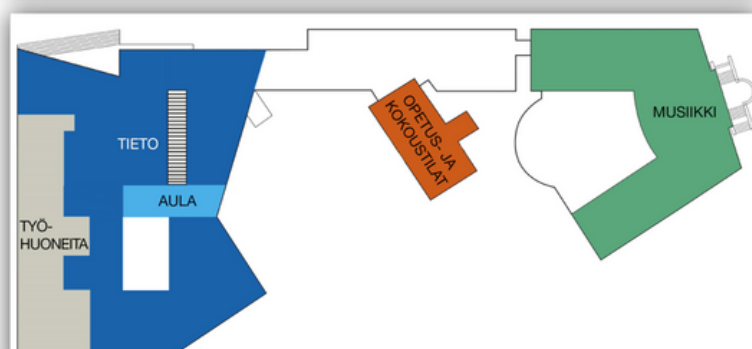

21

Pääkirjaston
1. kerros

Pääkirjaston
2. kerros

Kirjastokortti

- Kirjastokortti on ilmainen.
- Saat kirjastokortin kirjastossa.
- Ota mukaan henkilöllisyystodistus (passi, ajokortti tai henkilökortti).

Kirjastokortilla voit:

- lainata kirjoja tai muita esitteitä
- käyttää tietokonetta kirjastossa
- varata ja uusia lainoja verkossa: vaskikirjastot.fi
- lukea e-kirjoja ja lehtiä
- opiskella verkossa
- käydä lähikirjastossa omatoimisesti
- tulostaa ja kopioida maksua vastaan
- varata ja käyttää laitteita: varaamo.fi

Vaski-kirjastot

- Turku on osa Vaski-kirjastojen yhteispalvelua.
- Vaski-kirjastoilla on yhteinen verkkokirjasto, kirjastokortti ja säännöt.

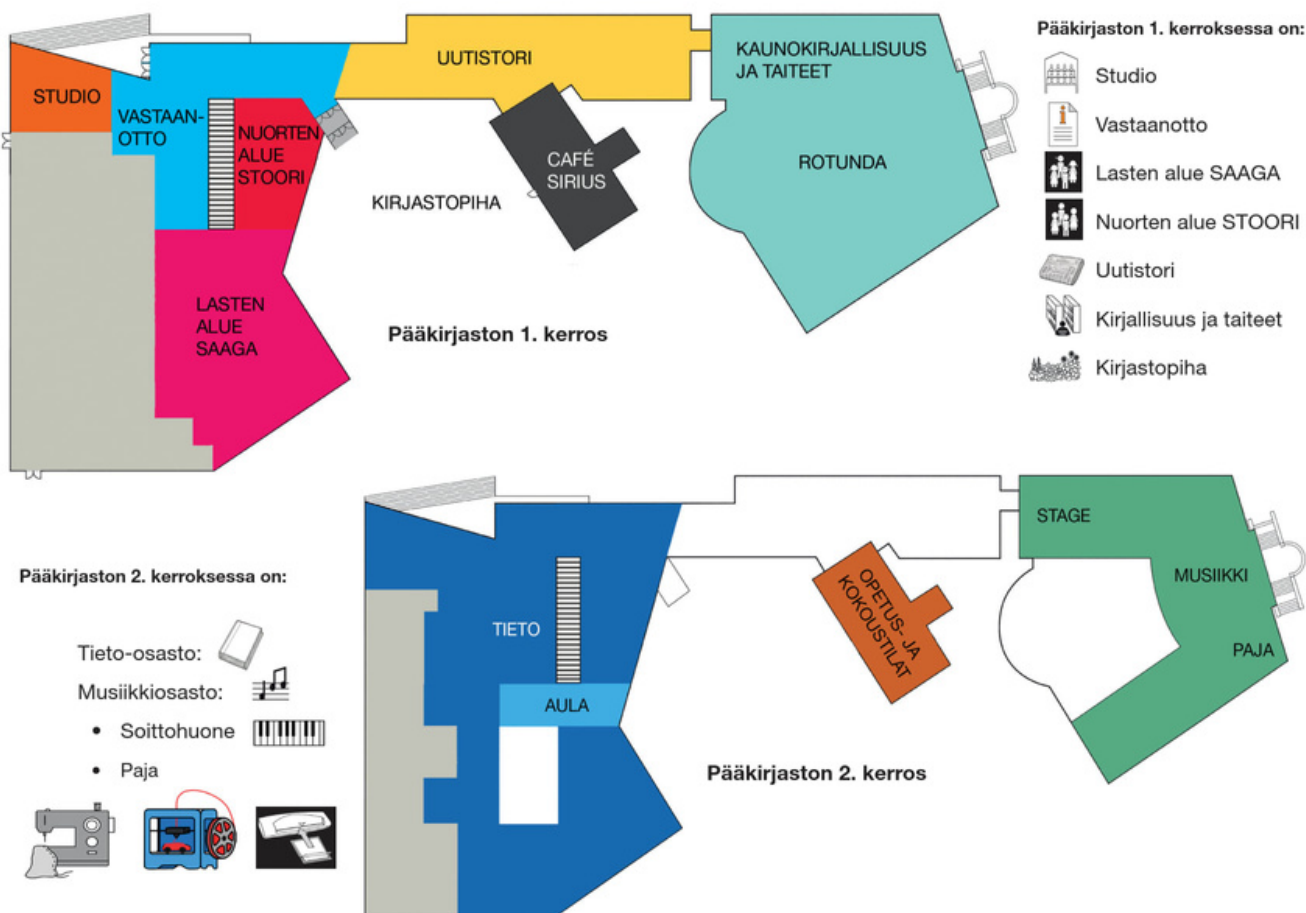
Kunnat Vaski-alueella:

Turku, Kaarina, Kustavi, Laitila, Lieto, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Paimio, Pyhäranta, Raisio, Rusko, Salo, Sauvo, Taivassalo, Uusikaupunki ja Vehmaa.

Tervetuloa kirjastoon!

pääkirjasto
10 lähikirjastoa
2 kirjastoautoa

VASTAANOTTO

- Info- täällä osataan neuvoa kirjastoasioissa
- varausten itsepalvelunouto, varaukset ilmaisia, noutamattomasta varauksesta peritään 2 euroa
- kaukolainojen nouto ja palautus
- maksuasiat kannattaa sopia heti, meillä joustetaan
- bussikorttien lataus
- WC , löytötavarat, säilytyslokerot (ilmaisia, toimivat sirukortilla - HUOM: Ei henkilökortilla!)
- kausikortit, roskapihdit

SAAGA lasten alue

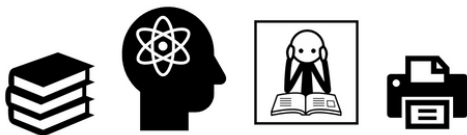
- Saaga on lasten oma paikka kirjastossa.
- Täällä on lapsille kirjoja, lehtiä, elokuvia ja musiikkia.
- Lapsille on myös esityksiä ja tapahtumia.
- Äiti tai isä auttaa kirjastossa ja pitää huolta lapsen lainaamista kirjoista.
- Matalat kirjatalot on tarkoitettu pienemmille lapsille ja korkeammat kirjahyllyt isommille lapsille.
- Lastenosastolla on paljon katseltavaa. Vitriinissä on pääosin lasten omia näyttelyitä. Lattiassa ja hyllyissä on luokkuja, joihin voi kurkistella.
- Lasten kirjoja on monilla eri kielillä.

STOORI nuorten alue

- Stoori on nuorten 13–19-vuotiaiden oma paikka kirjastossa.
- Täällä on nuorille kirjoja, lehtiä, elokuvia, pelejä ja musiikkia.
- Nuorille on omia tapahtumia. Stoorissa on myös tilaa nuorten omille näyttelyille.
- Stoori on somessa: Tiktokissa, Instagramissa, Discordissa Youtubessa, Facebookissa.
- Nuorille on paljon myös ruotsin- ja englanninkielisiä kirjoja.
- Nuorten kirjoja on myös muilla kielillä.
- Nuorille on myös selkokirjoja.

TIETO-OSASTO

- Tieto-osastolla on aikuisten tietokirjoja. Täällä on tietoa Suomesta, Euroopasta ja koko maailmasta.
- Täällä on kirjoja opiskeluun sekä esimerkiksi kirjoja tekniikasta, harrastuksista, kodinhoidosta ja historiasta.
- Mutta tietokirjat taiteista, esimerkiksi kirjallisuudesta, elokuvista ja arkkitehtuurista, ovat vanhassa kirjastotalossa.
- Tieto-osastolla on kirjoja suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.
- Tietokirjoja on vähän myös muilla kielillä. Osa niistä on täällä ja osa vanhassa kirjastotalossa.
- Tieto-osastolla on myös aikakauslehtiä eri aiheista ja eri kielillä.
- Täällä on myös paljon lukupaikkoja ja tietokoneita sekä hiljaiset huoneet.
- Ryhmätyötilan voit varata omaan käyttöön Varaamosta, joka on netissä (varaamo.turku.fi).

UUTISTORI

- Uutistorilla on sanomalehdet. Kirjastoon tulee paljon suomenkielisiä lehtiä ja muutama ulkomainen lehti.
- Netissä on paljon e-lehtiä eri kielillä. Lehtiä on yli 100 maasta yli 60 eri kielellä. Monia lehtiä voit lukea myös kotona. Silloin pitää olla kirjastokortti ja salasana.
- Kirjastossa voit käyttää tietokonetta ja kirjaston verkkoa (WiFi).
- Voit tulostaa ja ottaa kopioita.
- Tulostaminen ja kopioiminen maksavat, ja tarvittavat tulostamiseen kirjastokortin ja salasanan.
- Voit skannata muistitikulle tai sähköpostiin ilmaiseksi.

KIRJALLISUUS JA TAITEET

- Vanha kirjastotalo rakennettiin vuonna 1903 eli se on yli 100 vuotta vanha.
- Vanhassa kirjastotalossa eli Taiteiden talossa on aikuisten tarinat, romaanit, sarjakuvat, runot ja näytelmät. Täällä on myös kaikki kirjat ja lehdet taiteesta, esimerkiksi valokuvauskirjat ja elokuvalehdet.
- Voit lainata täältä myös elokuvia ja äänikirjoja.
- Täällä on aikuisten selkokirjahylly, jossa on tietokirjoja ja kaunokirjallisuutta.
- Selkokirjoja on helpompi lukea kuin tavallisia kirjoja, jos vaikka opettelee suomen kieltä.
- Monikielisessä kokoelmassa on kirjoja monilla eri kielillä.

MUSIIKKI

- Musiikkiosastolla on musiikkia, CD-levyjä ja LP-levyjä ja myös konsertteja DVD-levyillä.
- Voit myös kuunnella musiikkia ja pyytää kuulokkeet lainaksi.
- Täällä on kirjat ja lehdet, joissa kerrotaan musiikista.
- Täällä on nuotteja ja soitonoppaita.
- Voit lainata myös soittimia kotiin: kitara, banjo, mandoliini, ukulele ja kantele.
- Voit lainata täältä myös konsolipelejä ja lautapelejä.
- Soittohuoneessa voit soittaa pianoa tai omaa soitinta.
- Pajassa voit käyttää 3D-tulostinta, ompelukonetta, saumuria, vinyylileikkuria ja lämpöprssiä.
- Voit varata huoneita ja välineitä Varaamosta, joka on netissä (varaamo.turku.fi).

KIRJASTOPIHA

- Tieto-osastolta näkee hyvin Kirjastopihalle.
- Kesällä on tapahtumia myös ulkona.
- Kirjastossa on vanha osa ja uusi osa.
- Vanha talo valmistui 1903.
- Uusi kirjasto on rakennettu 2007.
- Historian eri aikakaudet näkyvät kirjastopihalla

Viesti ilmoittautumisen jälkeen

Tervetuloa kirjastoon viikonpäivä ja kellonaika!

Henkilökunta on teitä vastassa pääkirjaston uuden puolen aulassa.

Katsokaa yhdessä ennen vierailua Tervetuloa kirjastoon -video. Se on ensimmäinen video Kirjasto tutuksi -soittolistalla, johon on koottu muitakin selkeitä ohjevideoita kirjaston käytöstä:

https://www.youtube.com/playlist?list=PLDeCdyTo_2lewKgsN0oK2CAagx4OJEr_6

Ryhmäläisten on mahdollista saada itselleen kirjastokortit vierailun yhteydessä. Tulostakaa mahdollisuuksien mukaan etukäteen yhdessä lainaajatietolomakkeet ja täyttäkää ne huolellisesti tekstaten. Lainaatiedot-lomakkeen löydät täältä. Jotta korttien saaminen käy mahdollisimman joustavasti, on tärkeää, että tiedot on merkitty selkeästi, ja että myös ”Sitoudun noudattamaan Vaski-kirjastojen käyttösääntöjä” -kohta on rastitettu. Hakijalla pitää myös olla kuvallinen henkilökortti mukanaan; kuva kortista ei käy.

Keräämme vierailun yhteydessä lomakkeet opiskelijoilta, ja vierailun päätteeksi opiskelijat voivat mennä vastaanottotiskille noutamaan omia korttejaan henkilökortin kanssa.

--

Viesti vierailun jälkeen

Hei!

Kiva kun kävitte kirjastossa! Toivottavasti vierailu oli teistä antoisa.

Pyytäisimme vielä kaikkia osallistujia vastaamaan oheiseen palautekyselyyn. Vastausten avulla voimme kehittää kirjaston palveluita.

Jos mahdollista, kyselyn voisi jakaa ryhmäläisille joko linkkinä, sähköpostilla tai QR-koodilla.

Linkki palautekyselyyn: <https://forms.office.com/e/0kQV2Tb5S7>

Muistutuksen vielä myös Kirjasto tutuksi -soittolista, josta löytyy selkeitä ohjevideoita kirjaston käytöstä sekä Kirjasto eri kielillä -sivusto, joka opastaa kirjastopalvelujen käytössä ja erikielisten ja selkokielisten aineistojen löytämisessä. Myös musiikkiosaston Pajan käyttöön voi tutustua lisää videoiden avulla: Paja Turun pääkirjastossa - YouTube

Kiitos etukäteen kyselyyn vastaamisesta! Palautetta voi antaa myös sähköpostitse.

Kirjasto tutuksi -palautekysely

Kiva kun kävit kirjastossa! Kerro meille, miten vierailu sujui. Kiitos!

1. Vierailun ajankohta *

Anna päivämäärä (d.M.yyyy)

2. Miten vierailu kirjastossa meni?

1 tähti = huonosti, 5 tähteä = erittäin hyvin *

3. Kuinka helppoa oli ymmärtää esittelyä?

1 tähti = vaikeaa, 5 tähteä = helppoa *

4. Oletko saanut tietoa kirjaston palveluista?

1 tähti = vähän, 5 tähteä = paljon *

5. Käytän tai aion käyttää kirjastoa ja sen palveluita. *

Kyllä

En

En tiedä

6. Mitä palveluita käytät tai aiot käyttää? *

- Lainata suomenkielisiä kirjoja, selkokirjoja, oppikirjoja tai lehtiä
- Lainata musiikkia, elokuvia tai pelejä
- Lainata kirjoja ja lehtiä eri kielillä (omalla kielellä)
- Käyttää elektronisia materiaaleja, esimerkiksi e-lehtiä, e-kirjoja tai verkkokursseja
- Käyttää tietokonetta, tulostaa tai kopioida
- Osallistua tapahtumiin ja muuhun toimintaan kirjastossa, esimerkiksi kielikahvilaan tai esityksiin
- Käyttää Pajan laitteita, esimerkiksi 3D-tulostinta tai ompelukonetta
- Käyttää soittohuonetta tai lainata soittimia

7. Mitä muuta palautetta haluat antaa kirjastolle?

Kirjoita vastaus

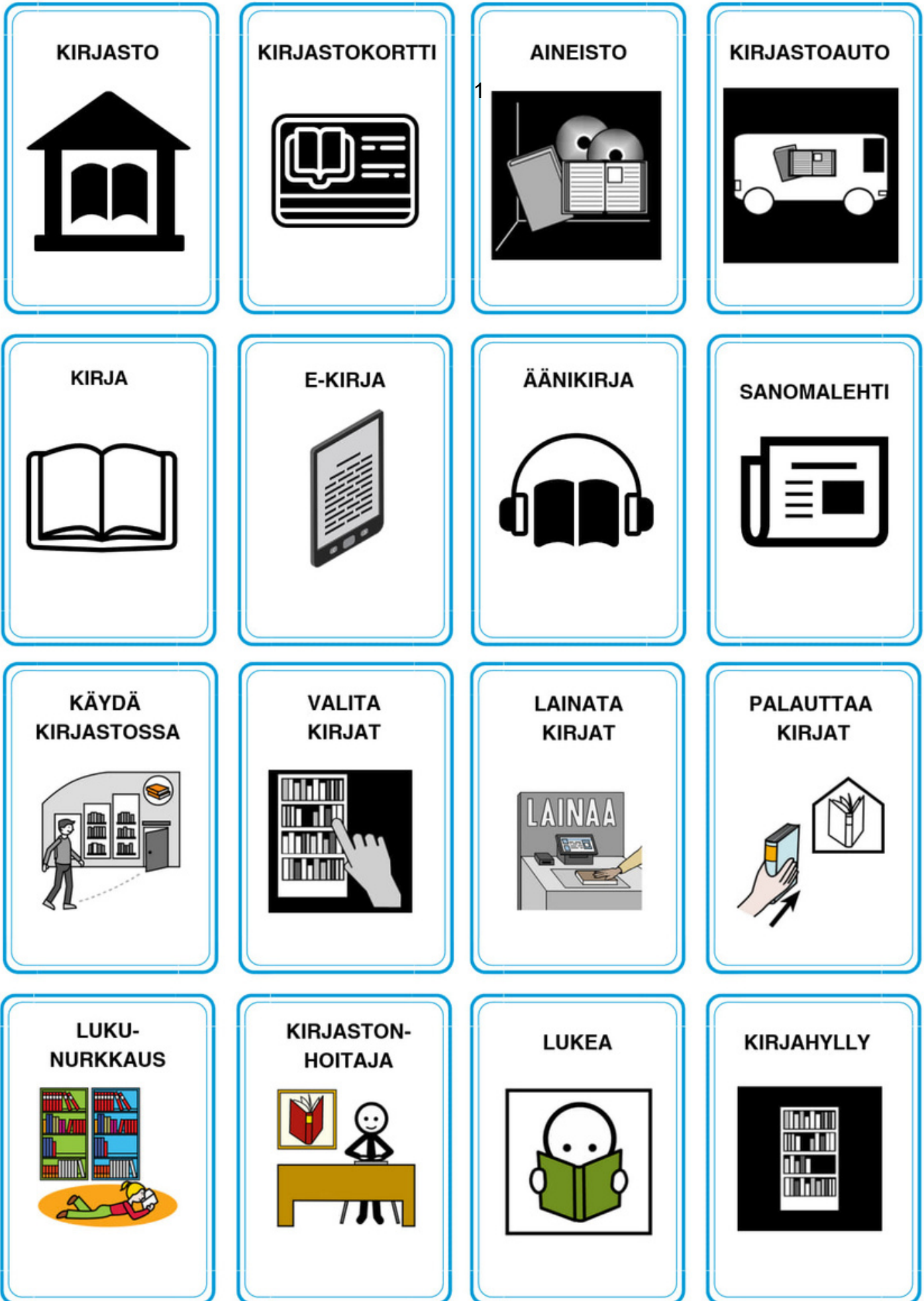

KIRJASTOSANASTO

kirjasto	<p>Se on paikka, joka on avoin kaikille.</p> <p>Kirjastossa voit lukea, viettää aikaa, tavata ystäviä ja osallistua tapahtumiin.</p>
kirjastokortti	<p>Kirjastokortti on ilmainen ja henkilökohtainen.</p> <p>Sillä voit lainata aineistoa ja käyttää palveluita ja laitteita, esimerkiksi tietokonetta kirjastossa.</p>
pin-koodi	<p>4–11 numeroa, jotka saat kirjastokortin kanssa.</p> <p>Voit valita numerot itse.</p> <p>Tarvitset sen, kun haluat lainata kirjoja lainausautomaatilla, kirjautua verkkokirjastoon, käyttää tietokonetta kirjastossa tai jos haluat päästä lähikirjastoon omatoimiaikana.</p>
kirjaston käyttösäännöt	<p>Kun saat oman kirjastokortin, sitoudut noudattamaan käyttösääntöjä, joissa kerrotaan käyttäjän oikeudet ja velvollisuudet.</p>
aineisto	<p>Aineisto tarkoittaa materiaaleja, esimerkiksi kirjoja, lehtiä, cd-levyjä tai elokuvia ja muita materiaaleja.</p>
e-aineisto	<p>Elektroniset materiaalit, jotka ovat internetissä, esimerkiksi e-kirjat, e-äänikirjat ja e-lehdet.</p> <p>E-kirja palautuu automaattisesti, kun laina-aika on loppunut.</p>
verkkokirjasto	<p>Sieltä näet, mitä kirjoja, lehtiä ja muuta aineistoa kirjastoissa on. Sieltä voit myös lainata e-aineistoa ja varata kirjan tai uusia lainoja.</p>
varaus	<p>Varaus tarkoittaa sitä, että voit varata kirjoja ja muuta aineistoa.</p> <p>Varaukset ovat ilmaisia, mutta jos et hae varausta viikon aikana, niin se maksaa 2 euroa.</p>

lainausautomaatti	Tällä laitteella voit lainata kirjoja tai muuta aineistoa itse. Kun lainaat, tarvitset kirjastokortin ja pin-koodin.
palautusautomaatti	Tällä laitteella voit palauttaa kirjoja tai muuta aineistoa itse. Kun palautat, et tarvitse kirjastokorttia.
laina-aika	Saat pitää kirjan tai muun aineiston sen ajan itselläsi. Se on yleensä 4 viikkoa. Lehtien, elokuvien ja pelien laina-aika on 2 viikkoa.
eräpäivä	Siihen mennessä sinun täytyy palauttaa lainaamasi aineisto kirjastoon.
lainojen uusinta	Voit lainata uudestaan eli uusia kirjaa 5 kertaa, jos toinen asiakas ei ole varannut sitä.
eräpäivämuistutus	Se on ilmoitus, jonka saat halutessasi sähköpostiin, kun lainan eräpäivä lähestyy.
myöhästymismaksu	Sinun täytyy maksaa myöhästymismaksu kirjastolle, jos palautat aineiston myöhässä. Se on 30 senttiä päivässä per laina. Jos sinulla on maksuja yli 15 €, et voi enää lainata.
muistutusmaksu	Kun laina on myöhässä yli 7 päivää, saat muistutuksen, joka maksaa 1,50 € . Kun laina on myöhässä 21 päivää, saat toisen muistutuksen, joka maksaa 3,00 € .
omatoimikirjasto	Voit käyttää lähikirjastoa myös silloin, kun henkilökunta ei ole paikalla. Pääset sisään kirjastokortilla ja PIN-koodilla.

Seuraavat kuvat ovat Papunetin kuvapankista (papunet.fi):

© Sclera: aineisto, kirjastoauto, valita kirjat, kirjahylly; © Kuvako: käyda kirjastossa; © Markku Puumalainen, Ammattiopisto Spesia: palauttaa kirjat;
© Sergio Palao / ARASAAC: lukunurkkaus, kirjastonhoitaja, lukea;

10 OHJETTA SAAVUTETTAVAAN KOHTAAMISEEN

-esimerkkinä kirjaston esittely aikuisille S2-oppijoille

Katso ohjevideo

1

HYMYILE JA OTA KATSEKONTAKTI

Muista hymyillä ja pidä kuulijaan katsekontakti. Hymy on universaali kieli. On tärkeää, että kuulijalle tulee tervetullut olo.

2

PIDÄ POSITIIVINEN ASENNE

Ole innostunut ja innostava. Luo iloa ja voit viljellä huumoria. Huumorilla saat kuulijan rentoutumaan. Ilo ja innostus on tarttuvaa.

3

ANNA AIKAA KOHTAAMISELLE

Luo kiireetön tunnelma ja anna kohtaamiselle aikaa. On tärkeää kuitenkin osata rajata. Eli älä yritä kertoa kaikkea, vaan valitse vain tärkeimmät.

4

OSALLISTA KUULIJAA

Osallista kuulijaa ja tee tilanteesta vuorovaikutteinen. Kysy asioita, joihin saat vastauksen.

5

PUHU SELKEÄSTI

Käytä selkokieltä tai selkeää kieltä. Selkokieli ja selkeä kieli eivät ole sama asia. Selkeä kieli on ymmärrettävää yleiskieltä, joka ei sisällä erikoista sanastoa. Selkokieli on suomen kielen muoto, joka on mukautettu yleiskieltä luettavammaksi ja ymmärrettävämmäksi.

6

TAUOTA PUHETTA

Puhu rauhallisesti ja pidä taukoja. Anna kuulijalle aikaa ymmärtää ja reagoida puheeseen. Tauko kertoo, mikä on tärkeää. Ja tauko erottaa asiat toisistaan.

7

KÄYTÄ ELEKIELTÄ

Käytä puheesi tukena elekieltä. Voit esittää, mitä tarkoitat. Voit osoittaa esineitä ja asioita, ja voit käyttää kasvojen ilmeitä. Uskalla heittäytyä. Nonverbaali eli sanaton viestintä vahvistaa ja tukee sanallista viestiä.

8

TOISTA ASIOITA ERI TAVOIN

Toisto vahvistaa viestiä ja auttaa ymmärtämisessä.

9

ROHKASE KYSYMÄÄN

Rohkaise kuulijaa kysymään, jos hän ei ymmärrä sinua. Varmista, että tulet ymmärretyksi.

10

KYSY ROHKEASTI

Kysy rohkeasti, jos et itse ymmärrä kuulijaa. Anna hänelle aikaa muotoilla asiansa rauhassa. Ei haittaa, jos keskustelu etenee hitaasti. Viesti voi olla tärkeä, vaikka kielitaitoa olisi vain vähän.

HUOM! Ohjeita voi soveltaa omaan personaan sopiviksi. Tärkeintä ei ole se, mitä sanotaan, vaan se, miten kuulija kohdataan.